

Ooievaars uit het Zwin Natuur Park (Knokke-Heist) overwinteren vaker in West-Afrika dan verwacht

24/07/2023

In het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist worden op maandag 24 juli de resultaten van het bezenderen van de ooievaars voorgesteld.

In het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist worden op maandag 24 juli de resultaten van het bezenderen van de ooievaars voorgesteld. Dankzij hun zender kunnen deze ooievaars voortdurend gevolgd worden. Op die manier breidt het park het wetenschappelijk onderzoek over de ooievaars verder uit, in samenwerking met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN).

Bezendering

Het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist plaatste dit jaar een zender op 6 jonge ooievaars. Daarmee komt het totaal van de voorbije jaren op 23 bezenderde ooievaars, waarvan er momenteel nog 13 in leven zijn. Een bijzondere vaststelling is dat de meeste ooievaars, die hun eerste winter overleven, in het volgende voorjaar terugkeren naar de Zwinstreek.

Resultaten

Het zenderproject leverde de voorbije jaren al veel interessante resultaten op. Zo stelden het Zwin Natuur Park en het KBIN aanvankelijk vast dat het merendeel van de zenderooievaars gaat overwinteren in Spanje en het noorden van Marokko. In het najaar van 2021 verbaasde één van de zendervogels door aan te tonen dat een klein

deel van de ooievaars nog steeds de Sahara kan oversteken. Die vogel kwam uiteindelijk terecht in grensgebied van Mali en Burkina Faso in West-Afrika, in vogelvlucht ca. 4.190 kilometer van het Zwin. De lichte zenderooievaars van 2022 toonde aan dat dit niet zo uitzonderlijk was, want liefst 3 van de 5 vogels van dat jaar gingen ook in West-Afrika overwinteren, in Senegal en Mali. De andere 2 jonge ooievaars van de lichte zender uit 2022, overwinterden in Noord-Afrika.

"Deze vaststelling toont aan dat het belangrijk is om dit wetenschappelijk project op lange termijn te bestuderen", zegt Wouter Faveyts, wetenschappelijk onderzoeker van het Zwin Natuur Park. "Ooievaars zijn langlevende dieren en om degelijke inzichten te krijgen is het cruciaal dat een onderzoeksproject als dit lang genoeg kan doorgaan en dat een aanzienlijk aantal vogels zo lang mogelijk kan worden gevolgd dankzij een zender."

Alle jonge zenderooievaars trokken in de late zomer zuidwaarts. Sommige zenderooievaars trokken een aantal dagen samen naar het zuiden, maar andere vogels verlieten al na een dag de rest van de groep. Vuilnisbelten en afvalverwerkingsbedrijven bleken heel belangrijk te zijn als stopplaats tijdens de trek en als overwinteringsplaats.

Broedgeval

Nieuw in 2023 is het eerste geslaagde broedgeval van een van de oudste zenderooievaars, namelijk Hadewijch. Nadat ze in 2021 al een aanzet van een nest bouwde, keerde deze vogel dit jaar opnieuw terug uit haar Spaanse overwinteringsgebied en in 2022 een mislukte broedpoging ondernam, lukt het in 2023 wel om één jong op de vleugels te krijgen. Dat jong kreeg een wetenschappelijke ring aan de poot, net als alle andere jongen ooievaars die dit jaar in het Zwin Natuur Park uitvlogen. Dankzij de unieke code op die ring, zal dat jong de rest van zijn leven identificeerbaar zijn. Het is niet ongevoerd dat Hadewijch pas in haar vierde levensjaar voor het eerst met succes kon broeden. Ooievaars hebben enkele jaren ervaring nodig voor ze succesvol kunnen broeden. Dit toont nogmaals aan waarom dit wetenschappelijk project bij uitstek een lange termijnproject is.

Samenwerking

Het Zwin Natuur Park werkt voor het zenderproject nauw samen met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Het gaat om heel lichte zenders met een gewicht van 25 gram. Dat is minder dan 1% van het gewicht van de ooievaars. De zenders werken op zonne-energie. Ze geven tot op enkele meters na voortdurend heel nauwkeurig de positie van de ooievaars weer. De 5 jonge ooievaars die nu van een zender zijn voorzien, zijn dit jaar geboren.

Doel van het project

"Het zenderproject leert welke trekroutes de ooievaars nemen, waar ze

overwinteren en geeft ook inzichten in de uitdagingen waarmee de vogels te maken krijgen", klinkt het bij gedeputeerde Jurgen Vanlerberghe. "Het Zwin herbergt de oudste kolonie ooievaars van het land en de vogels groeien volledig autonoom op, zonder bijvoederen. De ooievaar is een soort om te koesteren en de zenderresultaten leveren belangrijke informatie op om te helpen het voortbestaan van de ooievaars te vrijwaren." Het is de bedoeling dat in de volgende jaren nog meer ooievaars van een zender zullen worden voorzien.

Sponsoring zenderproject

Bedrijven en particulieren krijgen de gelegenheid om een zender te sponsoren. Ook dit jaar zijn er nieuwe peters en meters van de Zwinoeievaars: Veerle Raemen en familie uit Pelt, het bedrijf Arvesta uit Wilsele, het bedrijf Corteva Agri Science uit Brussel, het bedrijf Smart Mind en Immo Willemys uit Knokke-Heist. De peters en meters konden zelf een naam kiezen voor hun gesponsorde ooievaar.

Ook in 2024 wordt het sponsoringproject van de ooievaars verder gezet. Bedrijven en particulieren zullen dan opnieuw een zender voor een ooievaar kunnen sponsoren. Peter of meter worden van een ooievaar kost 1.280 euro per zender.

De resultaten van het onderzoek zijn te volgen op de website en via de sociale media van het Zwin Natuur Park.